

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/52/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117204148
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117204148.1

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: C. Y., W.. XX.X.XXXX, F. U. X, XXX XX T., zastúpený: Mgr. Ladislav Riedl, advokát, so sídlom v Prešove, Levočská 4703/89 p r o t i žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31340890, zastúpená: Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.243,13 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.243,13 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 1.243,13 Eur od 10.3.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 17.2.2017 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.243,13 eur, pričom žalobu odôvodnil tým, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 9488364584 z 15.4.2015 na sumu 9.100 eur a v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 5779820384 zo dňa 30.6.2015 na sumu 14.000 eur nie sú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z. t.j. adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, predpoklady použité na výpočet RPMN a výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, preto úver je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona. Žalobca za úver spolu z oboch zmlúv vo výške 23.100 Eur uhradil žalovanému 24.343,13 Eur, preto žaloval o vyplatenie rozdielu t.j. 1.243,13 Eur podľa § 451 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom podaní doručenom súdu 4.4.2017 dôvodil, že zmluvy o úvere obsahovali zákonné náležitosti, pričom ku dňu uzatvorenia zmlúv o úvere boli účinné obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery účinné k 28.6.2014, resp. k 13.6.2015, kde je uvedené, že adresa na uplatnenie reklamácie je uvedená v čl. 4 časť I Reklamačného poriadku., rovnako tak predpoklady pre výpočet RPMN vyplývali z čl. V bod 5.6 v spojení s čl. II. Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery. Dôvodil, že slovenská právna úprava nie je súladná s európskym právom, čo sa týka údajov o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže nebola podľa Súdneho dvora ES transponovaná v súlade s jej účelom. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch preto obsahujú všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. K tomuto vyjadreniu žalovaného sa vyjadril písomným podaním doručeným súdu 9.5.2017 žalobca, ktorý uviedol, že obrana banky spočíva len v odkaze na Obchodné podmienky, Všeobecné podmienky a reklamačný poriadok. Uvedené písomnosti neboli súčasťou zmluvy, inkorporačná doložka je neurčitá a formulovaná štýlom, že prenáša bremeno dôkazu na spotrebiteľa. Odkaz na existenciu týchto písomností je neurčitý, spotrebiteľom neboli podpísané a neboli pevnou súčasťou zmluvy. Zákonodarca by v

prípade žalovaným tvrdeným postačujúcim odkazom na adresu pre uplatnenie sťažnosti v reklamačnom poriadku neupravoval potrebu jej zakotvenia v zmluve zákonom o spotrebiteľských úveroch. Ďalej dôvodil, že žalovaný nepreukázal s odkazom na obsah rozsudku SD EÚ C-42/15 možnosť priamej ani nepriamej aplikovateľnosti smernice pred súdmi SR, pretože k tomu ani nie sú splnené podmienky. A taktiež považoval za legitímnu otázku, prečo banka nesplnila svoje zákonné povinnosti k obsahu zmluvy jeden a pol roka pred vyhlásením predmetného rozsudku.

4. Napokon sa k vyjadreniu žalobcu písomným podaním doručeným súdu 19.6.2017 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, pričom zmluvy o úvere obsahovali štandardnú inkorporačnú doložku, ktorú citoval. Žalovaný nebol povinný v zmluve uviesť, v akom rozsahu sa každá jednotlivá mesačná splátka započítava na istinu a zmluvné úroky, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11 Co 39/2016 z 11.4.2017.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasledujúcich sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 3 sa nachádza zmluva o spotrebiteľskom úvere na sumu 9.100 Eur uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, na č. l. 5 a nasledujúcich sa nachádza zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným na sumu 14.000 Eur, na č. l. 6 a 7 sa nachádza výpis z účtu žalobcu, na č. l. 12 a nasledujúcich sa nachádza vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 30.3.2017, na č. l. 19 a nasledujúcich sú obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery Poštovej banky, teda v tomto konaní žalovaného, na č. l. 23 a nasledujúcich sú obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery týkajúce sa Poštovej banky, teda v tomto konaní žalovaného, na č. l. 27 a nasledujúcich sa nachádza reklamačný poriadok Poštovej banky a.s., na č. l. 41 sa nachádza vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu k vyjadreniu žalovanej z 30.3.2017, na č. l. 44 a nasledujúcich sa nachádza vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcu zo dňa 14.6.2017, ako aj ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 15.4.2015 bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 9488364584 medzi Poštovou bankou a žalobcom. Zmluva je formulárová. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 9.100 eur, pričom v zmluve bola uvedená úroková sadzba 19,00 %, RPMN vo výške 20,80 %, priemerná RPMN vo výške 11,58 %, celková čiastka úveru 19,072,84 eur, počet splátok 108, pričom výška mesačnej splátky bola určená na 178 eur, konečná splatnosť 25.4.2024.

7. Žalobca z tejto zmluvy uhradil žalovanému celkovo sumu 9.459,96 eur, čo medzi stranami nebolo sporné.

8. Dňa 30.6.2015 bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 5779820384 medzi Poštovou bankou a žalobcom. Zmluva je formulárová. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 14.000 eur, pričom v zmluve bola uvedená úroková sadzba 15,90 %, RPMN vo výške 17,20 %, priemerná RPMN vo výške 11,53 %, celková čiastka úveru 26.280,03 eur, počet splátok 108, pričom výška mesačnej splátky bola určená na 245 eur, konečná splatnosť 25.6.2024.

9. Žalobca z tejto zmluvy uhradil žalovanému celkovo sumu 14.883,17 eur, čo medzi stranami nebolo sporné.

10. Na pojednávaní konanom 26.10.2017 právny zástupca žalobcu dôvodil, že v zmluve neboli uvedené náležitosti, konkrétne adresa na reklamáciu, kde je možné uplatniť sťažnosť alebo bola uvedená v reklamačnom poriadku nie priamo v zmluve, chýbali tam predpoklady na výpočet RPMN a rovnako tak výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom na daných skutočnosti nič nemení ani rozhodnutie vo veci súdneho dvora vo veci F., pričom zmluva bola podpísaná ešte pred týmto rozhodnutím. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co 140/2016 z 8.12.2016, kde je konštatované, že Súdny dvor Európskej únie vykladá len právo Európskej únie, pričom aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie 42/15 vyplýva, že môže súdny dvor robiť len výklad smernice, pričom zmluva bola uzatvorená pred týmto rozhodnutím súdneho dvora. Po oboznámení sa s písomným podaním žalovaného zo dňa 14.6.2017 konštatoval, že v zmysle § 273 ods. 1 OZ obchodné podmienky je možné vykladať v zmysle argumentácie žalovaného iba vtedy, ak obidve strany vystupujú ako podnikatelia, pričom tento stav je iný pri spotrebiteľoch, pričom v danom prípade je nesporné, že ide o spotrebiteľský vzťah. Obchodné podmienky a reklamačný poriadok nie sú podpísané a nie je ani preukázané, že boli súčasťou zmluvy ako takej, pravdepodobne si ich vytiahol žalovaný zo

svojho systému. Poukázal aj na to, že tri predpoklady v zmluve chýbali tak ako boli uvedené v skorších prednesoch na dnešnom pojednávaní, pričom napr. adresa veriteľa nie je totožná s adresou, na ktorej možno uplatniť reklamáciu a sťažnosť nakoľko ide o odlišné písmenká, konkrétne a) a c) zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Konštatoval, že len odkázanie na obchodné podmienky a reklamačný poriadok nestačí v zmysle spotrebiteľského práva, navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

11. Na tom istom pojednávaní právna zástupkyňa žalovaného uviedla, že žalobca si zobral dva úvery bez poplatkov za uzatvorenie zmluvy, nebol od neho požadovaný ani poplatok za mimoriadnu splátku a rovnako tak ani poplatok za predčasné splatenie úveru. Žalobca si zobral 14.000 Eur a splatil ich skôr, pričom 82,33 Eur bola mu suma vrátená ako preplatok. Všetky predpoklady v zmluve sú zrejmé, pričom konštatovala, že systém banky vždy zaokrúhli splátku na celé číslo. Poukázala na vyjadrenie zo dňa 30.3.2017, kde sa vyjadrili k predpokladom na výpočet RPMN s tým, že ide o odkaz na všeobecné obchodné podmienky banky. Dôvodila, že zmluva o úvere nemusí byť vyhotovená ako jediný dokument, pričom inkorporačná doložka v zmluve je určitá a reklamačný poriadok je zverejnený webovej stránke žalovaného. Vo vzťahu k výške, počtu a termínu splátok uviedla, že tieto v zmluve určené sú, pričom poukázala na rozhodnutie KS PO sp. zn. 11Co 39/2016 z 11.4.2017, v ktorom je uvedené, že zmluva obsahovala v obdobnej veci všetky náležitosti a splátka nemusí byť rozčlenená na istinu, úroky a poplatky. Dôvodil, že je faktom, že na danú situáciu je potrebné aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch, pričom tento zákon je vlastne len inkorporovanie smernice 2008/48/ES, pričom uviedla, že je absurdné, aby zákon, ktorý bol prijatý na základe smernice bol vykladaný inak ako smernica samotná. v zmluve bola uvedená tzv. inkorporačná doložka, pričom citovala, právna zástupkyňa celý bod 2.8 úverovej zmluvy jednej alebo druhej, pričom dôvodila, že podpisom samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ prisvedčil aj k tomu, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami spotrebiteľského úveru ako aj s reklamačným poriadkom. Konštatovala, že takýto spôsob uzatvárania zmlúv je hospodárnejší. Navrhla žalobu zamietnuť a konštatovala, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania.

12. Úverové zmluvy je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv, preto súd vzhľadom na vyššie zistený skutkový stav právne uzatvára:

13. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom podľa tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

15. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

18. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom medzi nimi pod písm. c) adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miere nákladov. Ďalej pod písm. k/ výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa splátky budú priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbanami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

20. Súd zdôrazňuje, že údaj o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) je jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarcu v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré v zákona č. 129/2010 Z. z. sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve spomínaný údaj chýba, keďže nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN a preto je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Konštatovanie žalovaného, že v zmluve je uvedený počet splátok, výška úrokovej sadzby, ako aj ďalšie predpoklady, z ktorých je možné vypočítať RPMN neobstojí, pretože nie je úlohou spotrebiteľa robiť prepočty za dodávateľa. Už len z toho dôvodu bolo opodstatnené žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť. Žalobca totiž mal žalovanému zaplatiť len sumu 9.100 Eur, resp. 14.000 eur, ktoré bral ako úver a keďže mu zaplatil spolu až 24.343,13 Eur, bolo dôvodné zaviazat' žalovaného k zaplaceniu sumy 1.243,13 eur predstavujúcej jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 a násl. Občianskeho zákonníka. Žalobca síce odôvodňoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru aj ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, avšak súd prvej inštancie v rámci preskúmania predmetnej spotrebiteľskej zmluvy dospel k bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru z dôvodov vyššie uvedených.

21. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

22. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

23. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

24. Pre úplnosť súd dodáva, že v zmluve teda chýbajú nepochybne aj predpoklady použité na výpočet RPMN (preto ani súd prvej inštancie nereflektoval na námietku právneho zástupcu žalovaného vo vzťahu k rozhodnutiu Európskeho súdneho dvora, vo veci F. c/a Home Credit Slovakia, a.s), keďže tieto podľa zákona majú byť uvedené priamo v zmluve. Navyše súd prvej inštancie konštatuje, že v zmluve z 25.4.2015 je uvedená celková čiastka úveru 19.072,84 eur, avšak pri počte splátok 108 x 178 eur mesačne to predstavuje výslednú sumu 19.224 eur. V zmluve z 30.6.2015 je uvedená celková čiastka úveru 26.280,03 eur, avšak pri počte splátok 108 x 245 eur mesačne to predstavuje výslednú sumu 26.460 eur.

25. Právny zástupca žalovaného vo vzťahu k právnym zástupcom žalobcu namietanému neuvedenie adresy na prípadné uplatnenie reklamácie alebo sťažnosti uviedol, že právne vzťahy neupravené zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa riadia obchodnými podmienkami, kde je odkaz na reklamačný poriadok, pričom je možné reklamovať poskytnutú službu, na ktoromkoľvek obchodnom mieste žalovaného, tento reklamačný poriadok je zverejnený aj na webovej stránke žalovaného. Na takúto obranu súd uvádza, že konštatovanie o adrese na reklamáciu má byť uvedené priamo v zmluve, nie viacnásobným odkazom na jej vyhľadanie. Nemožno preto od spotrebiteľa požadovať, aby sa takýmto „pracným“ spôsobom musel dopracovať k informáciám, ktoré majú byť uvedené priamo v zmluve.

26. Z prisúdenej sumy súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

27. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

28. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

29. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Žalobca uplatnil úroky z omeškania od 10.3.2017 (odo druhého dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému) a vo výške nepresahujúcej limit v zmysle citovaného nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. súd preto s poukazom na dispozičnú zásadu upravenú v § 216 ods. 2 CSP priznal úroky z omeškania v rozsahu ich uplatnenia.

31. Otrovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto neúspešnému žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť argumentačne úspešnému v spore žalobcovi, trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.